

PRZEGLĄD

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN PRZEMYSŁU RESTAURACYJNEGO I POKREWNYCH ZAWODÓW

Wychodzi dwa razy w miesiącu.

Numer pojedynczy 60 gr. — Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Powiśle 3. — Telefon Nr 2394.

Körbel i Gottlieb

Kraków, ul. Meiselsa 7

Import herbaty i palarnia kawy

HURTOWNY SKŁAD SPIRYTUSU
I FABRYKA LIKIERÓW

poleca po najniższych cenach różne

LIKIERY I WÓDKI WŁASNEGO WYROBU
RÓWNIŻ FIRMY BACZEWSKIEGO

po cenach konkurencyjnych

JÓZEF RAPAPORT

KRAKÓW, KRAKOWSKA 7, TEL. 1126.

CENY O 10 PROCENT ZNIŻONE.

SERY

EMENTHALER, EIDAMER,
ROQUEFORT, PARMEZAN
I LITEWSKI

SARDYNKI FRANCUSKIE,
WŁOSKIE I PORTUGALSKIE,
KIPPEREDY, SZPROTY WĘDZONE
ŁOSOŚ WĘDZONY I MARYNOW.

PSTRAGI W OLIWIE

W SEZONIE ZIMOWYM RÓŻNEGO RODZAJU
MARYNATY RYBNE NA BUFETY
§§ POLECA PO CENACH HURTOWNYCH §§

WOJCIECH OLSZOWSKI
KRAKÓW, MAŁY RYNEK.

NAJPRZEDNIEJSZE LIKIERY

ERVEN LUKAS BOLS

ROK ZAŁOŻENIA 1575

PRZEGLĄD

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ PRZEMYSŁU RESTAURACYJNEGO I POKREWNYCH ZAWODÓW
Wychodzi dwa razy w miesiącu.

TREŚĆ Nru 2:

O zmianę rozporządzenia w sprawie rewizji koncesyj monopolowych.

Projekt noweli do ustawy o podatku przemysłowym.

O racjonalną walkę z drożyzną.

Projekt ustawy przeciwdrożyźnanej.

Sprawy podatkowe: Nieco o komisji szacunkowo-podatkowej w Krakowie. — Zasady poboru podatków komunalnych. — Kalendarz podatkowy.

Z rynków towarowych.

Znaczenie bezpośredniej komunikacji towarowej dla życia gospodarczego.

Wiadomości gospodarcze: Bojkot towarów gdańskich. — O waloryzację wkładek oszczędnościowych. — Zestawienie zniżek celnych polskich na towary francuskie na podstawie nowej umowy handlowej.

Nowe obciążenie podatkowe sfer handlowych i przemysłowych Krakowa.

Kronika.

WŁASNE PISMO JEST PODSTAWĄ I SIŁĄ ORGANIZACJI!

ROK ZAŁOŻENIA
1789

ROK ZAŁOŻENIA
1789

FIRMA

FRYDERYK SCHUBUTH i Ska
LWÓW, RYNEK L. 45

POLECA

KAWĘ

HERBATE

KAKAO

CZEKOLADĘ

W NAJLEPSZYCH GATUNKACH.

GŁÓWNY SKŁAD ŚWIEC KOŚCIELNYCH,
STOŁOWYCH I KADZIDŁA.

WILHELM LERMER

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW
KRAKÓW, UL. JÓZEFA L. 13, TELEF. 4395

poleca swoje wyroby pierwszorzędnej jakości:

LIKIERY, KONIAKI, RUMY

Specjalność firmy:

Naturalne nalewki owocowe i śliwowica.

REPREZENTACJA

CYKORJI „GLEBA”

J. BIELICKI (DAWNIEJ H. FRITSCH)

KRAKÓW, MAŁY RYNEK.

RAFINERJA SPIRYTUSU I FABRYKA WÓDEK

ZDZISŁAWA Hr. TARNOWSKIEGO

W DZIKOWIE

POLECA NAJLEPSZEJ JAKOŚCI WÓDKI, LIKIERY, NALEWKI
WYRABIANE TYLKO NA OWOCACH I ZIOŁACH.

SPECJALNOŚĆ:

!!!

ŻYTNIÓWKA prawdziwa, palona z żyta,
STARKA żytnia, **WIŚNIAK** nalewka.

SPECJALNOŚĆ:

!!!

PRZEDSTAWICIELSTWO:

S. SZYMAŃSKI, KRAKÓW, ULICA MOSTOWA L. 12.

PRZEGLĄD

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ PRZEMYSŁU RESTAURACYJNEGO I POKREWNYCH ZAWODÓW

Wychodzi dwa razy w miesiącu.

Numer pojedynczy 60 gr. — Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Powiśle 3. — Telefon Nr 2394.

Cena prenumeraty:

kwartalnie	3 zł
półrocznie	5 „
rocznie	9 „

Cena ogłoszeń:

drobne za wiersz milimetry	20 gr
Cała strona okładki	100 zł
1/4 strony	25 zł

1/8 strony	13 zł
1/2 strony okładki	50 zł

W sprawie ogłoszeń należy się zwracać pod adresem Administracji: Kraków, ul. Powiśle 3. — Konto P. K. O. Kraków 404.390.

O zmianę rozporządzenia w sprawie rewizji koncesyj.

Jak już w poprzednim numerze donieśliśmy, sejmowe Koło żydowskie przedłożyło wniosek w sprawie ograniczenia rewizji koncesyj na sprzedaż artykułów monopolu państwowego. Na posiedzeniu komisji skarbowej Sejmu wniosek powyższy referował pos. Hausner. Przedłożony we wniosku projekt odpowiedniej ustawy ustalał, że rewizji poddaje się koncesje, uzyskane w przeciągu ostatnich lat siedmiu, t. j. od 1 stycznia 1917 r.

Art. pierwszy przewiduje oddanie koncesyj inwalidom, emerytom państwowym, wdowom i sierotom, a nadto dotychczasowym koncesjonariuszom, mającym ponad 50 lat i posiadającym koncesję dłużej niż 10 lat.

Koncesję zatrzymują dotychczasowi posiadacze bez względu na wiek, jeżeli posiadają od 15 lat upoważnienie na sprzedaż wyrobów monopolu. Wymienionym kategorjom osób koncesje nie będą cofnięte.

Postanowienia artykułu pierwszego rozporządzenia o cofnięciu koncesyj nie odnoszą się do domowej sprzedaży wyrobów monopolu, czasowych sklepów tytoniowych i koszarowej sprzedaży tytoniu. Koncesje wygasłe albo opróżnione należy rozdzielić między wyżej wspomniane uprzywilejowane kategorje. Wypowiedzenie koncesyj ma nastąpić w ciągu roku po wejściu ustawy w życie.

Na wniosek posła Jaroszyńskiego, poparty przez przedstawiciela min. skarbu, p. Głowackiego, wybrano podkomisję z 7 osób dla opracowania wniosków Koła żydowskiego.

Na posiedzeniu dnia 10 b. m. wyłoniona podkomisja uchwaliła w artykule I-szym rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej z 27 grudnia 1924 r. w przedmiocie rewizji koncesyj, który wbrew wnioskowi Koła żydowskiego przyjęto za podstawę dyskusji, po-

prawkę w kierunku, aby nie poddawano rewizji koncesyj tych posiadaczy, którzy przekroczyli 60 rok życia, nie otrzymali koncesyj z rąk okupantów lub wykonują ją ponad lat 10. Poprawkę tę przyjęto głosami posłów Jaroszyńskiego (Ch. N.), Wartalskiego (Z. L. N.), Moraczewskiego (P. P. S.) i Hausnera (Koło żydowskie).

Uchwalony wniosek podkomisji wszedł pod obrady komisji skarbowej na posiedzeniu dnia 12 b. m.

Referent Hausner (Koło żydowskie) zaznaczył, że nie solidaryzuje się z projektem podkomisji, i że cofnięcie koncesyj bez odszkodowań i bez podania motywów jest antykonstytucyjnym i niezgodne z duchem prawa. Dr Polakiewicz (Wyzwolenie) postawił wniosek formalny o przejście do porządku dziennego nad poprawkami podkomisji. Z kolei poseł Jaroszyński (Ch. N.) oświadcza, że rozporządzenie prezydenta przekroczyło ramę pełnomocnictw. Całe społeczeństwo winno spłacić dług zaciągnięty wobec inwalidów. Mowca stawia cały problem na podłożu gospodarczym i solidaryzuje się z poprawkami zaproponowanymi przez referenta Hausnera. Po przemówieniu posła Moraczewskiego przystąpiono do głosowania. Wniosek pos. Polakiewicza, poparty przez Ch. D. i N. P. R. upadł. Natomiast projekt podkomisji z ważnymi zmianami, eliminujący od rewizji: 1°) koncesje nadane przed 1 sierpnia 1914 roku; 2°) koncesje których właściciele mają ponad 60 lat, jeżeli nie otrzymali ich z rąk okupantów — został przyjęty w drugim czytaniu.

Trzecie czytanie projektu poprawki odroczone zostało do następnego posiedzenia komisji, które wyznaczono na czwartek 19 b. m.

W ten sposób uwzględnioną została tylko część słusznych żądań posiadaczy koncesyj monopolowych, pozostaje natomiast niezadowolona zupełnie kwestja

odszkodowania dla tych posiadaczy koncesyj monopolowych, którzy je otrzymali bez żadnych zastrzeżeń, t. zn. bez ograniczenia, że koncesja jest terminowa, wzgl. odwołalna. W tym wypadku odebranie koncesji takim posiadaczom jest sprzeczne z zasadami Konstytucji, gwarantującymi poszanowanie prawa własności, i dokonanie odebrania koncesji bez odszkodowania nie może znaleźć żadnego uzasadnienia prawnego. Jakkolwiek państwu przysługuje prawo wprowadzenia ograniczeń nadanych już uprawnień, względnie całkowite ich zniesienie, wykonanie tego prawa może być dokonane tylko za odszkodowaniem.

Projekt noweli do ustawy o podatku przemysłowym.

W najbliższych dniach na porządku dziennym sejmu znajdzie się projekt zmiany ustawy z 14 maja 1923 o podatku przemysłowym. Najważniejsze zmiany noweli są: 1) Poza dotychczasowymi zwolnieniami od opłacania podatku przemysłowego uwalnia nowela obecnie pracowni, zajęcia rękodzielnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, rybołówstwo itp., o ile są prowadzone przez właścicieli bez żadnej pomocy, względnie z pomocą tylko członków rodziny, albo jednego małoletniego ucznia. Zamiast podatku od obrotu płacić będą **opłatę ryczałtową**: a) przedsiębiorstwa handlu wędrownego (obnośny 15 zł. rocznie, rozwoźny 15 zł. rocznie). b) wydawnictwa pism codziennych od 50 złotych rocznie, do 500 złotych rocznie. c) skup zawodowy na sumę nieprzekraczającą rocznie 10.000 zł. wykonany bez najemnych pracowników, będzie płacił 30 zł. rocznie. d) biblioteki (wypożyczalnie książek i czytelnie) od 50—100 złotych. e) pracowni rzemieślnicze i drobne zakłady przemysłowe bez silników mechanicznych zatrudniające najwyżej 2 najemnych pracowników — mają płacić 50 zł. rocznie. f) ajenci podróżujący o ile zastępują firmy krajowe płacić będą 100 złotych rocznie — o ile zaś zagraniczne — 500 złotych.

Opłaty ryczałtowe uiszczają się będzie z góry.

2) Artykuł 7 noweli **różniczuje wysokość procentową stopy podatkowej** od zasadniczej stawki 2 procent od wszystkich obrotów wprowadza nowela następujące wyjątki:

a) **1 procent** płacić się ma od obrotów, osiągniętych przez przedsiębiorstwa handlowe ze **sprzedaży hurtowej** (wyłącznie kupcom i przemysłowcom) wszelkiego rodzaju; b) $\frac{1}{2}$ procent od obrotu handlowego ze sprzedaży artykułów **pierwszej potrzeby** zboża, ziemiopłodów rolnych, mąki, chleba, soli, cukru, c) **1 procent od obrotów**, osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe ze sprzedaży wydobytých surowców lub wyprodukowanych półfabrykatów, o ile artykuły te zostały nabyte również przez przedsiębiorstwo przemysłowe, celem dalszej przeróbki, względnie zużycia w prowadzonym przemyśle. d) **10 procent** dla przedsiębiorstw **komisowych** pośrednictwa handlowego, e) **3 procent** dla instytucji **kredytu krótkoterminowego**, jakoteż banków.

Wewnętrzne obroty, tj. wydanie jakiegokolwiek artykułu z jednego oddziału do drugiego tego samego przedsiębiorstwa **nie uważa się za obrót**.

3) Projekt przewiduje wprowadzenie t. zw. **karty rejestracyjne** dla każdego oddzielnego zakładu handlowego, składu i zajęcia przemysłowego.

Nowela **znosi wreszcie podatek luksusowy** i zastępuje go **podatkiem obrotowym w wysokości 4—6 proc.**

5) Zeznania z obrotów będą składane półrocznie w terminach, dotychczasowych przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe o ile kwota ostatnio wymierzonego podatku za półrocze przewyższa 300 złotych. Przedsiębiorstwa obowiązane do składania zeznań mają uiszczać zaliczki miesięczne w terminach, jak dotąd. Kwoty wpłacane co miesiąc zaliczkowo do kasy skarbowej nie **mogą wynosić mniej, niż jedna szóstą część** ostatnio wymierzonej półrocznej kwoty podatku.

6) Art. 59 noweli wprowadza niekorzystną zmianę co do składu komisji szacunkowych; mianowicie wprowadza wybór $\frac{1}{2}$ członków przez rady miejskie, względnie organy samorządu, a drugą połowę ma zamianować dyrektor Izby Skarbowej.

O ile by więc Sejm ten artykuł noweli przyjął bez zmiany, jakiej domagają się sfery przemysłowe i handlowe, **płatnicy straciliby wszelki wpływ na skład komisji podatkowej i sprawiedliwy wymiar podatku** a fatalny już stan jaki obecnie w komisjach panuje, pogorszyłby się jeszcze bardziej.

O racjonalną walkę z drożyzną.

W ubiegłym tygodniu na posiedzeniu komisji przemysłowo-handlowej pos. **Wiślicki** postawił wniosek o **zniesienie ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej**. W motywach mowca zaznacza, że ustawa ta już od dłuższego czasu **wykazywała szereg ujemnych skutków**: pociągano na skutek tej ustawy do odpowiedzialności administracyjnej, względnie karnej, drobnych sklepikarzy i handlarzy, za takie przekroczenia, jak sporządzenie cennika nie na odpowiednim papierze, na zbyt wczesne otwarcie, czy późne zamknięcie sklepu i t. d. Dziś, w okresie stabilizacji waluty, gdy konkurencja wśród kupców sama przyczynia się do obniżania cen, czas już, aby na czas wojny pomyślaną ustawę znieść.

W obszernej dyskusji za zniesieniem ustawy o lichwie wojennej wypowiedzieli się przedstawiciele Z. L. N., Ch. N., „Piasta“ i wnioskodawcy, przeciw zniesieniu ustawy P. P. S. i „Wyzwolenie“. Wniosek pos. **Wiślickiego** został uchwalony.

Na posiedzeniu dnia 11 b. m. sejmowej komisji przemysłowo-handlowej toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad zgłoszonym przez pos. **Wiślickiego** wnioskiem. W toku dyskusji uzgodniono różnice poglądów. Z jednej strony wszyscy bez wyjątku posłowie **uznają potrzebę podstawy prawnej dla rządu celem zwalczania drożyzny cen artykułów pierwszej potrzeby**, z drugiej zaś strony wszyscy mowcy **podnosili wady ustawy o lichwie**, wspominając o nadużyciach przy jej wykonaniu.

Po uzgodnieniu wyników dyskusji wbrew stanowisku przedstawiciela rządu uchwalono rezolucję pos. **Dymowskiego**, treści następującej:

„**Wzywa się rząd, by w ciągu miesiąca od uchwalenia niniejszej uchwały złożył sejmowi pro-**

jekt ustawy w sprawie konieczności dostosowania do obecnych warunków gospodarczych ustawy z dnia 2-go lipca 1920 r., o zwalczaniu lichwy wojennej w brzmieniu noweli z dnia 5 sierpnia 1922“.

W związku z tem uchwalono też następującą rezolucję pos. **Wartalskiego**:

„Sejm wzywa rząd do przedstawienia w ciągu 2 tygodni planu zarządzeń gospodarczych, mających na celu zatamowanie drożyzny chleba i mięsa“.

Nadto posłowie z P. P. S. wnieśli jako votum mniejszości rezolucję w sprawie ustalenia cen maksymalnych.

Projekt ustawy przeciwdrożyznianej.

Na posiedzeniu dnia 11 b. m. zatwierdziła Rada ministrów projekt ustawy o regulowaniu wysokości przemiału żyta i pszenicy, importu i sprzedaży mąki żytniej oraz pszennej, wypieku i sprzedaży pieczywa, o ustalaniu cen mąki i pieczywa.

Projekt upoważnia Radę ministrów wydawać zarządzenia regulujące:

- a) wysokość przemiału żyta i pszenicy,
- b) import i sprzedaż mąki żytniej i pszennej,
- c) wypiek i sprzedaż pieczywa.

W stosunku do powiatów i miast, w których wysokość cen mąki i pieczywa jest gospodarczo nieuzasadniona, minister spraw wewnętrznych ustala ceny mąki i ceny pieczywa w zależności od faktycznych cen rynkowych po wysłuchaniu specjalnie powołanej komisji.

Komisja składać się będzie z 10 członków, a mianowicie 1) jednego przedstawiciela rolników, 2) jednego przedstawiciela handlujących zbożem, 3) jednego przedstawiciela młynarzy, 4) jednego przedstawiciela piekarzy, 5) jednego przedstawiciela spółdzielni spóżywców, 6) trzech przedstawicieli robotniczych (pracowniczych) Związków zawodowych, 7) dwóch przedstawicieli związków komunalnych.

Winni przekroczenia tych rozporządzeń ulegną karze grzywny do 500 zł, karze aresztu do 6 tygodni lub obu tym karom łącznie. Od orzeczenia władz administracyjnych pierwszej instancji można w ciągu dni 7 od doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy odwołanie do właściwego sądu okręgowego. Grzywny oraz towary skonfiskowane przechodzą na rzecz skarbu państwa.

Od Administracji „Przeglądu“.

Celem ustalenia nakładu pisma, prosimy naszych Prenumeratorów o najszybsze uregulowanie prenumeraty.

Prenumeratorom, którzy do dnia 28 b. m. nie uiszcza należności, będziemy zmuszeni wstrzymać wysyłkę pisma. Czeki pocztowe dołączamy do numeru. Konto P. K. O. „Przeglądu“ Nr 404.390.

Znaczenie bezpośredniej komunikacji towarowej dla życia gospodarczego.

Pod powyższym tytułem zamieszcza „Polonia“ następujące uwagi:

„Dzień 1 marca b. r. stanie się pamiętną datą w dziejach polskiego kolejnictwa, o doniosłem zarazem znaczeniu dla całokształtu życia gospodarczego.

Z dniem tym wejda w życie uchwały, powzięte na międzynarodowej konferencji kolejowej, odbytej ubiegłego miesiąca w Krakowie, przy współudziale przedstawicieli kolei: polskich, niemieckich, szwajcarskich, włoskich, jugosłowiańskich, węgierskich, austriackich i czechosłowackich.

W całym szeregu uchwalonych postanowień naczelną rolę zajmuje przywrócony z czasów przedwojennych wzajemny bezpośredni ruch towarowy między Polską a krajami powyżej wymienionymi. Przetłumaczony na praktykę oznacza to, że towary z Niemiec, Szwajcarii, Włoch i t. d. nadane do Polski lub vice versa, dojdą wprost od nadawcy do odbiorcy w tym samym wozie kolejowym, za tym samym listem przewozowym, bez potrzeby reekspedycji na poszczególnych stacjach pogranicznych. Oznacza to dalej, że wysyłający nie będzie więcej musiał opłacać przewoźnego zgóry — co często odstręczało od transakcji — lecz, że będzie ono mogło być pobrane wprost od odbiorcy przy odbiorze towaru.

Jakie to wszystko razem przedstawia korzyści dla kupca, przemysłowca, importera czy eksportera — to ci najlepiej to ocenić potrafią, pomni niesłychanych trudności, połączonych z zagranicznym ruchem towarowym.

Artykuł n. p. sprowadzony z Włoch do Polski (lub z Polski do Włoch wysłany) musiał być reekspedjowany, przeładowywany i opłacany (frankowany) na granicy jugosłowiańskiej, austriackiej i czechosłowackiej, a przy każdym takim etapie była z konieczności nieodzowną interwencja spedytora. Na drogę wynoszącą w bezpośrednim ruchu 5—7 dni, pozostając przy przykładzie Włochy—Polska, spotrzebowywał towar 3—4 tygodni czasu. Pozatem z powodu interwencji 5 spedytorów (trzech pogranicznych, po jednym w kraju nadawczym i odbiorczym) „nasiąkał“ towar kosztami, których wysokości — zależnych od najrozmaitszych nieprzewidzianych trudności komunikacyjnych — nigdy zgóry nie można było wy kalkulować. Obecnie wszystkie te mizerje w ruchu zagranicznym ustana, zmniejszy się ryzyko zepsucia, ubytku — zresztą „naturalnego“ przy tak długiej wędrówce i tak częstem przeładowywaniu.

Co więcej — międzynarodowa konferencja kolejowa, reaktywując w całej pełni odnośne postanowienie konwencji berneńskiej, przywraca pełną odpowiedzialność kolei za wszelką szkodę, co uczyni zbędnem ubezpieczenie transportów, zawsze bardzo drogie, a nie zawsze natomiast łatwe do zrealizowania w razie szkody.

Jednym słowem bezpośredni ruch towarowy, szybki i tani, ożywi niezawodnie nasze stosunki z najdalszą zagranicą, spowoduje znaczne potanień towaru, co dla naszego życia gospodarczego jest bezsprzecznie bardzo pożądanem.

Nie do zapoznania jest również znaczenie tego faktu dla naszego kulturalnego i mocarstwowego stanowiska.

Przez nawiązanie bezpośredniego kontaktu z zagranicą wchodzimy jako równi w grono wielkiej rodziny wielkich narodów“.

Sprawy podatkowe.

Nieco o komisji

szacunkowo-podatkowej w Krakowie.

System zaborczy austriacki do dziś dnia panuje w komisji szacunkowo-podatkowej. Ci sami ludzie (z małymi wyjątkami) zasiadają tam do dziś dnia. Obdarzeni „generalnem zaufaniem“ władz skarbowych, wskazują oni, jakich ludzi ma się powołać do komisji szacunkowo-podatkowej, lustracyjnej i odwoławczej. Przydzieleni do każdego inspektoratu skarbowego w Krakowie, są to przeważnie ludzie, nie mający pojęcia o wymiarze podatkowej stawki. Czas już najwyższy, aby stary system raz rzucić do śmietnika, by takim przedwojennym „radcom cesarskim“ udzielić zasłużonego spoczynku emerytalnego.

Najlepszym dowodem, jak fatalny system panuje przy wymiarze podatkowym, jest wpływ około 30.000 rekursów przeciw podatkom przemysłowym, za co też wpłynęło za same stemple do 60.000 zł. To są skutki wadliwego składu komisji szacunkowej! Czy to nie zakrawa na ironję! Wygląda to tak, jakby dana komisja wymierzała stawki podatkowe nieprawidłowo, narażając na szkody przemysłowców. Obecnie ma przyjść znowu zmiana „na lepsze“, podobno, jak dochodzą wiadomości, ma się powołać do komisji szacunkowej panów „radców gminnych“.

Tymczasem dla zreformowania komisji „podatku szacunkowego“ — winno się w obecnym ustroju państwowym — gdzie wszystkie zawody mają swoje zrzeszenia (stowarzyszenia) i zaufane przełożenie, które zna prawie każdego członka swej organizacji i warunki prowadzenia interesu i może wydać wymiar podatkowy sprawiedliwy i przygotować materiały na stawki podatkowe, powołać przedstawicieli stowarzyszenia. Bo któż może podać sprawiedliwy wymiar, jak nie fachowiec. Czy jest rzeczą normalną, jak się to obecnie dzieje, aby o wymiarze podatku kupca kolonialnego, tekstylnego czy galanteryjnego i t. p., wydawał handlarz węgla? majster szewski lub kominiarski albo murarski o restauratorze i szynkarzu, lub hotelarzu? Czy lekarz ma wydawać opinię o rzemieślniku, a adwokat o kupcu i t. p. A przecież już sam minister skarbu, po tylu protestach, zarządził, aby do komisji odwoławczej powołać rzeczoznawców, do sprostowania nierównomierności wymiaru podatkowego. — Niestety, bez skutku! A w obecnych warunkach przeważna część rekursów nie zostaje przeglądnięta, bo dla komisji odwoławczej byłoby to za ciężką pracą przeglądnąć kilkadziesiąt tysięcy rekursów, a zatem szablono- nowo traktuje się rekursa, ot tak, na oko. Raz więc z systemem tym trzeba skończyć! Domagamy się rychłej zmiany, żądamy sprawiedliwego wymiaru podatkowego.

Emanuel Rosenzweig.

Pamiętajcie o funduszu prasowym!

Zasady poboru podatków komunalnych.

Minister spraw wewnętrznych zwrócił się do wszystkich (z wyjątkiem śląskiego) wojewodów oraz delegata rządu w Wilnie z następującym okólnikiem w sprawie poboru podatków komunalnych:

„1) Terminy płatności danin komunalnych ustalać należy w ten sposób, by odpowiadały zarówno warunkom życiowym, jak i gospodarczym. W szczególności należy licząc się z czasem płatników unikać poboru drobnych stosunkowo należności w kilku terminach naodwrot, tam, gdzie chodzi o znaczniejsze sumy, ściągając je w kilku kwartalnych ratach, pozostawiając oczywiście płatnikowi możliwość uiszczenia ich jednorazowo. Należy baczyć również, aby termin płatności danin komunalnych nie zbiegał się z terminem płatności danin państwowych. Wyżej wyłożone zasady dotyczące ustalania terminów płatności nie dotyczą tych danin komunalnych, które pobierane są w formie dodatków do podatków państwowych.

2) Płatnik winien być zawsze powiadomiony o terminach płatności poszczególnych danin komunalnych, a to przez podanie do publicznej wiadomości wykazu danin, co nie wyklucza jednak obowiązku zawiadomienia o terminach płatności danin komunalnych w drodze wczesnego przesyłania nakazów płatniczych.“

Powyższy okólnik mają wojewodzie podać do wiadomości i zastosowania wszystkim Związkom komunalnym, znajdującym się na obszarze podległych im województw.

Kalendarz podatkowy.

Podatek majątkowy. W lutym i marcu ustala komisje ostatecznie wymiary podatku majątkowego i obrotowego za II półrocze 1925. Płatnicy którzy wpłacili już zaliczkami i prowizorycznymi ratami więcej niż 100% tego podatku, mogą żądać zwrotu nadpłaty tego, co ponad 100% wpłacili, jednak tylko wtedy, jeżeli ich wymiar prowizoryczny majątku jest mniejszy niż 10,000 zł.

Płatnicy którzy zostali zwolnieni od podatku majątkowego, dlatego, że majątek ich był mniejszy, niż 3000 zł (względnie z urządzeniem 8000 zł), mogą żądać zwrotu tego, co wpłacili już jako przedpłaty i zaliczki (w listopadzie 1923, styczniu — lutym 1924 i lutym — marcu 1924). Podania te wnoszą się do Inspektoratu skarbowego względnie Urzędu skarbowego. Pouczenie co do tych podań mogą otrzymać czytelnicy bezpłatnie w naszym sekretarjacie.

Zawiadomienie.

Przełożenie zwraca uwagę swoim członkom, że prowadzenie przedsiębiorstwa gospodnio-szynkarzkiego na zasadzie świadectwa przemysłowego III. kat. handlowej dopuszczalnym jest jedynie tylko na zasadzie zezwolenia Izby skarbowej i że na uzyskanie odnośnego zezwolenia winni są członkowie na każdy rok podatkowy wnieść odrębne podanie do Izby skarbowej z wykazaniem warunków, przepisanych okólnikiem Ministerstwa skarbu z dnia 6/XII 1924 L. D. P. O. 7561/III, upoważniającego Izbę skarbową w Krakowie do zezwolenia na wykupno świadectwa przem. III kat., o ile wykupno świadectwa przem. II kat. zagraża egzystencji gospodarczej płatnika.

Przełożenie Związku.

wyrobów gdańskich, celem urządzenia „Wystawy bojkotu wyrobów gdańskich“. Kolekcje można otrzymać z powrotem. Akcja w innych miastach w przygotowaniu. Szczególniej apelujemy do Górnego Śląska, zalanego wyrobami obcemi“.

O waloryzację wkładek oszczędnościowych.

W ubiegłą sobotę ministerstwo skarbu wniosło do Sejmu projekt waloryzacji wkładek oszczędnościowych oraz należności z tytułu przekazów dolarowych w P. K. O.

Projekt dotyczyć będzie tylko wkładek i należności dotychczas niepodjętych. Przerachowanie według projektu odbywać się ma w ten sposób, że P. K. O. po ustaleniu w złotych wartości swego majątku, potrąci zeń sumę wszystkich swych zobowiązań oraz pewien procent, tytułem zysków od innych operacji i przeznaczy całą pozostałość na pokrycie wspomnianych należności. Waloryzacja odbywać się będzie na zasadach ustawy z 14 maja 1924 (t. zw. ustawy Zollowskiej).

Gdyby wspomnianej pozostałości majątku P. K. O. nie wystarczyło dla waloryzacji należności w wysokości 50 proc. ich pierwotnej wartości, waloryzacja w każdym bądź razie dokonana będzie w wysokości 50 proc.

Należności do 100 złotych będą mogły być natychmiast wypłacone w gotówce, z należności wyższych wypłacać się będzie tylko do 10 złotych gotówką, pozostała zaś część będzie skonwertowana na obligacje 5-cio-procentowe 20-to letnie, które wypuści P. K. O. Obligacje te, gwarantowane będą tą właściwie częścią majątku P. K. O., która będzie, jak zaznaczono wyżej, przeznaczoną na pokrycie należności i wkładek oszczędnościowych, a gdyby tego zabrakło, skarb zobowiązuje się je uzupełnić.

Zestawienie zniżek celnych polskich na towary francuskie na podstawie nowej umowy handlowej.

(Produkty spożywcze)

TOWAR	Zniżka w %/0.	konwenc. zł. od 100 kg. Cto
Ryż wyluszczonej polerowany	30	5.60
Ryż wyluszczonej niepolerowany	40	1.68
Paszety	75	100.—
Przyprawy do potraw i t. d.	75	50.—
Warzywa w wodzie i t. d.	50	50.—
Trufle	40	192.—
Wanilja i szafran	60	320.—
Pieprz	40	54.—
Cukierki i t. d.	60	100.—
Arak, rum, koniak, wódki:		
a) w beczkach i t. d.	55	270.—
b) w innym opakowaniu	55	360.—
Likiery	55	360.—
Wina winogronowe w beczkach i t. d.		
a) do 15 stopni alkoholu	90	20.—
Wino winogronowe w butelkach		
a) niemusujące, do 15 stopni alkoholu	90	74.—
b) musujące	90	310.—
Sery wykwintne	60	80.—
Sery inne	40	36.—
Kazeina stwardniała	75	3.—
sardynki, makrele, tuńczyk, anchois opakow. hermetycz.	70	75.—

Rokowania o pożyczkę amerykańską dla Polski ukończone. Koła polityczne otrzymały wiadomość, że rokowania między rządem polskim a koncernem amerykańskim w sprawie pożyczki zagranicznej zostały już pomyślnie dla Polski zakończone. Zgodnie z zawartą umową, pożyczka ma być zrealizowana, stosownie do życzeń polskich.

Z Nowego Jorku donoszą: Według wiadomości z kół miarodajnych, pożyczka polska ma być wydana po kursie 92, a oprocentowanie ma wynosić 9 proc. „Unites Press“ donosi, że Polska zabezpieczy pożyczkę podatkiem cukrowym i podatkiem od biletów kolejowych.

Dodatkowa opłata spirytusu dla celów domowo-leczniczych. W uzupełnieniu do rozporządzenia ministra skarbu z d. 27 grudnia 1924 r., wyszło nowe rozporządzenie ministra skarbu z dn. 19 stycznia 1925, podwyższające opodatkowanie pewnych gatunków spirytusu. Mianowicie, zapasy spirytusu, rozlane w butelki i przeznaczone na cele leczniczo-domowe, które w dniu 29 stycznia 1925 r., znajdować się będą w fabrykach wódek, rozlewniach spirytusu i handlach, uprawnionych do sprzedaży spirytusu, a były sporządzone przed 1-szym stycznia 1925 r., podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości 77 zł od hektolitru spirytusu 100-procentowego, niezależnie od opodatkowania w wysokości 91 zł, oznaczonego w § 5-tym rozporządzenia z dnia 27 grudnia 1924 r.

Całkowita więc dodatkowa opłata wynosi od dnia 28 stycznia 1925 r. 168 zł za 1 hektolitr 100-proc. spirytusu i posiadacze zapasów tegoż, są uprawnieni do rozsprzedaży tych zapasów osobom, posiadającym prawo kupna, dopiero po uiszczeniu całkowitej dodatkowej opłaty (168 zł od hektolitru).

Należności za spirytus. W związku z zanotowanymi w prasie utyskiwaniami rolników na rzekome nieregularne wypłacanie przez dyrekcję państwowego monopolu spirytusowego należności za spirytus, dyrekcja państwowego monopolu spirytusowego komunikuje:

Z całego szeregu reklamacyj, nadsyłanych przez właścicieli gorzelni do D. P. M. S. w sprawie nieregularnego wypłacania należności za pobrany spirytus, po dokładnym sprawdzeniu okazało się, że tylko w dwóch wypadkach wina była po stronie D. P. M. S., co tłumaczy się nawałem pracy organizacyjnej i niepełnym jeszcze wykształceniem urzędników D. P. M. S. W pozostałych wypadkach, winę ponoszą sami właściciele gorzelni, którzy nie wypełniają należycie nadsyłanych dyspozycyj kasowych. W obecnej jeszcze chwili D. P. M. S. trzyma u siebie cały szereg nieprzekazanych sum, należnych za dostarczony spirytus, ponieważ gorzelnicy nie dali poleceń, dokąd pieniądze mają być skierowane.

Od czasu istnienia D. P. M. S. wypłaciła za spirytus przeszło 12 milionów zł, co stanowi mniej więcej całkowitą wartość dotychczasowej produkcji, zasilać poważnie gotówką rolnictwo, przechodzące trudności w związku z nieurodzajem i przednówkiem.

Zmniejszenie obciążenia podatkowego na m. luty. Preliminarz budżetowy ministerstwa skarbu przewiduje mniejsze obciążenie ludności podatkami w lutym b. r., niż w styczniu. W styczniu bowiem preliminowano z danin i monopolów 101 milionów złotych, z samych zaś danin publicznych 76 i pół mil. zł. Na luty zaś preliminowano z danin i monopolów 90 8 mil. zł. z samych danin 61 8 mil. zł. M. i preliminowano pobór mniejszej sumy podatków bezpośrednich 14 5 mil. zł. gdy w styczniu preliminowano 31 7 mil. zł. w czym z podatku przemysłowego proponuje się w lutym 8 mil. zł. (w styczniu preliminowano 15

mil. zł.) i z podatku dochodowego 4 mil. zł. (w styczniu 115 mil. zł.). To zmniejszenie obciążenia sfer przemysłowo-handlowych zmniejszy niewątpliwie kryzys i ożywi życie gospodarcze.

Bilans Banku Polskiego. Przyrost złota w pierwszej dekadzie lutego b. r. wyniósł 107 tysięcy złotych, natomiast ubytek walut i dewiz 41 milj. złotych.

Portfel weksłowy Banku, mimo, że Bank Polski prowadzi politykę kredytową już od początku b. r. liberalną, wzrósł tylko o 1·3 milj. złotych.

Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 24·3 milj. złotych, natomiast rachunki żyrowe i natychmiast płatne zobowiązania wzrosły o 295 milj. zł.

Statystyka cen w Polsce. Ceny żywności oprócz cen chleba i mąki w ostatnich kilku tygodniach ujawniają stałą tendencję zniżkową, która w ogólnych kosztach utrzymania równoważy wyższe cen towarów pochodzenia zbożowego. Porównując ceny bieżące z cenami pierwszego tygodnia grudnia ub. r., w którym zaczęła ujawniać się wyższa cen chleba i mąki, otrzymujemy dane następujące:

Gdy cena chleba wzrosła o 26 proc., cena za mąki pszennej o 10 proc., ceny jaj spadły o 33 proc., mleka o 11 proc., masła o 8 proc., słoniny i wieprzowiny o 22 proc., mięsa wołowego o 5 proc. w sprzedaży detalicznej.

Oprócz towarów powyżej wymienionych, wydatniejsza niższa cen zarysowała się w hurtowym handlu w skórach 15 proc., oraz w bawełnie 5 proc., przy utrzymaniu ceny węgla przemysłowego i drzewa budowlanego.

Sprzedaż „Borowiczek“. Wobec trudności kredytowych Tow. akcyjne cukrowni „Borowiczki“ pod Płockiem sprzedane zostało francuskiej grupie finansowej. Transakcja dokonana została w całości za gotówkę. Nabywcy zobowiązali się nadto pokryć wszystkie zobowiązania cukrowni i mają zamiar dokonać wielu technicznych ulepszeń, dysponują bowiem potrzebami kredytami. Jest to pierwsza polska cukrownia, która z powodu obecnych trudności kredytowych przeszła w ręce cudzoziemskie.

Nowe obciążenie podatkowe sfer handlowych i przemysłowych Krakowa.

Do długiego szeregu podatków i opłat ściąganych obecnie z przemysłowców i kupców na rzecz gminy przybywa obecnie nowy podatek od szyldów firmowych, plakatów i anonsów.

W myśl uchwały zarządu miasta z 12 listopada z. r. podatkowi temu podlegają począwszy od 1 stycznia 1925 roku, umieszczane przez przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe oraz osoby wykonujące wolne zawody i zajęcia zarobkowe w miejscach widocznych w celach reklamowych, znaki, szyldy godła, ogłoszenia i plakaty firmowe, obrazkowe lub pisane, sporządzone na blasze płótnie, marmurze i na tym podobnym, trwalsze istnienie zapewniającym materiały, zależnie od powierzchni, dalej gablotki, latarnie, lampy, szyldy, transparentowe i świetlne, wypukłe godła reklamowe oraz reklamy wyświetlane na placach i ulicach własnymi aparatami.

Podatek jest płatny z góry w dwóch równych ratach półrocznych bez osobnego wezwania płatniczego. Magistrat wzywa posiadaczy przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych wszelkiego rodzaju, tudzież osoby wykonujące jakiegokolwiek zawody i zajęcia zarobkowe

(lekarzy, adwokatów, inżynierów i t. p.), aby do 31-go marca b. r. złożyły w głównej kasie miejskiej za 1-sze półrocze 1925 połowę wymierzonej należności. Druga połowa należności ma być zapłacona w ciągu miesiąca września 1925 roku. Nie uiszczenie pierwszej raty podatkowej w przepisany termin uważać się będzie za zatajenie przedmiotu opodatkowania, za które obowiązani do zapłaty podatku będą karani grzywną do wysokości 20-krotnej kwoty należnego podatku. Takiej samej karze ulegną winni ukroczenia nia podatku przez podanie w deklaracji podatkowej dat niezgodnych z prawdą.

Podatek powyższy będzie w następujący sposób zróżniczkowany: a) od pół m² powierzchni 10 zł rocznie; b) od pół—1 m² powierzchni 16 zł rocznie; c) od 1—2 m² powierzchni 30 zł; d) od 2—3 m² powierzchni 50 zł; e) ponad 3 m² powierzchni 60 zł. Jeżeli napisy reklamy są na drzwiach, szybach okien i roletach, płaci się stawkę o 25% niższą. Za gablotki, latarnie i transparenty reklamowe 25 zł rocznie. Ponadto od 1 lutego b. r. pobierać będzie magistrat od afiszów drukowanych 5% należności za druk i ogłoszenie od reklam świetlnych w kinach, 15% od należności za wyświetlanie.

Wprowadzenie przez miasto podatku od szyldów, plakatów i anonsów jest dowodem, że władze miejskie wkraczają w ślady rządu co do bezwzględności w nakładaniu podatków. Mimo, że sytuacja obecna handlu i przemysłu jest bardzo ciężka i nic nie zapowiada jej poprawy, spada na sfery gospodarcze obecnie nowy i to wcale poważny ciężar, który szczególnie dotkliwie odczuwają zwłaszcza mniejsi kupcy i rzemieślnicy. Wszystkie organizacje kupieckie w Krakowie winny energicznie zaprotestować przeciwko temu nowemu, nieznanemu nigdzie ciężarowi, nakładanemu na przeciążony rozlicznymi ciężarami i opłatami przemysł i handel.

KRONIKA.

Kraków, 20 lutego.

W sprawie otwierania sklepów spożywczych magistrat komunikuje nam, że wraz z Izłą handlową czynił wielokrotnie przedstawienia u rządu, celem zmiany dotychczasowej ustawy, która daje na otwarcie sklepów 10 godzin łącznie z 2 godzinami obiadowymi. Władzy miejskiej pozostała tylko możliwość przesuwania tych godzin albo od 8 rano do 6 wieczór, albo od 9 rano do 7 wieczór, oczywiście ku niezadowoleniu konsumentów tak z późnego otwierania sklepów rano, jak i zawczesnego zamykania wieczorem. Sprawą tą zajęli się ministrowie pracy oraz przemysłu i handlu i tutejszym czynnikom dali odpowiednie przyrzeczenia.

Jak słychać, w Warszawie tak policja, jak inspektorat pracy, do których należy odnośna kontrola, po porozumieniu się, tolerują wcześniejsze godziny otwarcia piekarni, sklepów spożywczych itp. Byłoby pożądanym, aby i w Krakowie władze te dopuściły do odchylenia w tym kierunku, zwłaszcza, że w pierwszej linii odnosi się to do sklepików mniejszych, prowadzonych przez właścicieli bez pomocników, o których ochronę tu chodzi.

Niedomagania ruchu pocztowego. W związku z dyskusją o brakach pocztowych na ostatniem posiedzeniu plenarnem krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej, interwenjował prez. Epstein u gen. dyrektora poczt i telegrafów Mościckiego w Warszawie,

PORTER ŻYWIECKI

wywar browaru arcyksiążęcego, zajmuje w wytworach polskiego browarnictwa czołowe miejsce i cieszy się niemal sławą światową

PORTER ŻYWIECKI

to niezrównany i jedyny — w swoim rodzaju napój dla zdrowych, a zarazem środek wzmacniający i odżywczy dla chorych i rekonwalescentów, zalecany przez lekarzy specjalistów, którzy wydają o nim najlepszą opinię.

GŁÓWNA REPREZENTACJA BROWARU ŻYWIECKIEGO

TEL. Nr 3040

KRAKÓW—ŁOBZÓW

TEL. Nr 3040

„PORTER“ z browaru żywieckiego stosuję od szeregu miesięcy u chorych niedokrewnych i osłabionych, u rekonwalescentów po ciężkich chorobach, połączonych z utratą apetytu, schudnięciem i t. d., a nawet u chorych gorączkujących i u wszystkich stwierdziłem poprawę apetytu, ogólne wzmocnienie, przybytek sił i wagi. Zastępuje w zupełności podobne wyroby angielskie.

Stwierdzając bardzo dobre zalety „PORTERU“ i doskonałe wyniki używania, zamierzam i nadal stosować go w praktyce lekarskiej.

Dr Ludwik Schneider.

Poświadczam, że p. Bronisława Bogdaniowa po przebyciu ciężkiego zapalenia płuc i opłucnej uzyskała znakomite rezultaty w czasie ozdrowienia przy używaniu „PORTERU ŻYWIECKIEGO“.

Dr Ludwik Wilczyński.

HELZEL I ENGLARD

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW

KRAKÓW, UL. BOCHEŃSKA 4

POLECA SVOJE WYROBY

PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

LIKIERY, KONIAKI, RUMY

SPECJALNOŚĆ FIRMY:

NATURALNE NALEWKI OWOCOWE I ŚLIWOWICA

PRESSUNION

SP. Z OGR. ODP.

KOOPERACJA DZIENNIKARSKA

i SYNDYKATU DZIENNIKARZY KRAKOWSKICH

PLAC SZCZEPAŃSKI L. 7, I P.

BIURO REKLAMY PRASOWEJ

udziela

bezinteresownie porad i informacji w sprawie skutecznej reklamy prasowej, projektuje i układa tekst ogłoszeń reklamowych oraz pośredniczy w zamieszczaniu wszelkich notatek, ogłoszeń i inseratów do wszystkich czasopism polskich, jakoteż zagranicznych.

FEDEROWICZ I PALUGYAY

HURTOWNY HANDEL WIN I WYTWÓRNIA WIN MUSUJĄCYCH

W KRAKOWIE, UL. PODWALE L. 6

poleca wszystkie rodzaje win flaszkowych i beczkowych, wina mszalne, lecznicze, tak słodkie, jak i wytrawne, również wina musujące, wytworzone na sposób francuski (fermentacja we flaszkach). — Własne winnice na Węgrzech.

 Kupujcie przede wszystkim u firm ogłaszających się w Waszym organie!

Przy zakupach i zamówieniach
powołujcie się na ogłoszenie w „PRZEGLĄDZIE“!

Odnaczenia za miody mojego wyrobu
na wystawach w Paryżu.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam P. T. Odbiorców, że po nabyciu udziałów od wszystkich spółników fabryki miodu „PASIEKA“, Sp. z ogr. odp., prowadzę nadal fabrykę tę, istniejącą od r. 1891, jako jedyny właściciel pod osobistym moim kierownictwem i sprzedaję **najwyborniejsze miody** we wszystkich gatunkach na warunkach i cenach przystępnych.

Z poważaniem

MAURZYCY AMSTER

właściciel fabryki miodu „PASIEKA“
Sp. z ogr. odp.

KRAKÓW, MAZOWIECKA 43

Telefon 3491.

SALOMON MANDELBAUM

KRAKÓW - PODGÓRZE, ULICA JÓZEFIŃSKA L. 4

poleca

pierwszorzędną naturalną śliwowicę
pajseczną, wysokostopniową, w becz-
kach po 50, 60, 75, 100 do 150 litrów
oraz w butelkach z atestem rabinackim

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW

B. GANZ i A. INFELD

KRAKÓW, UL. KRAKOWSKA 33 - TEL. 3413

poleca swoje wyroby pierwszorzędnej jakości:

**likieri, koniaki, rummy, najlepszą śliwo-
wicę świętalaną i krupnik. Hurtowny
skład likierów Baczewskiego w orygi-
nalnych skrzynkach po cenach fabrycz-
nych, oraz koniaki francuskie „Martell“
najtaniej.**

Rok założenia 1898.

Rok założenia 1898.

ŚLIWOWICA PASCHALNA

niebywalej jakości, z atestem rabinatu kra-
kowskiego, od 5 litrów wzwyż, do nabycia

W GORZELNI ŚLIWOWICY T. IMMERGLÜCKA
KRAKÓW, PRĄDNIK CZERWONY — TELEFON 3510

Ceny konkurencyjne.

Ceny konkurencyjne.

Zastępcy z działu wódczanego poszukiwani.